СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд

за придобиване на образователна и научна степен "Доктор" в Професионално направление: 3.7 "Администрация и управление"Научна специалност: "Организация и управление на производството"

Автор: маг. инж. Зина Занкова Христова

Тема : Методически подход за внедряване на принципите на лийн проиводството в макро- малки и средни предприятия.. Член на журито; проф. д-р инж. Думитър Дамянов

1. Актуалност на разрабования в дисертациония труд проблем

Аналитично погледнато разработката "Методически подход за внедряване на принципите на лийн проиводството в макро- малки и средни предприятия" е съвременна и актуална както в приложен , така и в научен начин на изследване и анализиране. От тази гледна точка докторатът е полезен и съдържа значителни резерви в повишаване на теоретическата и практическата му ефективност по отношение на неговата мащабност, а също така и като подход за решаване на конкретни производствени задачи от такъв характер.В този смисъл, комплексното разглеждане на подхода за внедряване на принципите на лийн проиводството в макро- малки и средни предприятия е една полезна разработка.

Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературен материал.

Направено е задълбочено изследване с литературен обзор на съвременните предизвикателства и изисквания както към микро-, малки и средни предприятия така и условията за използване на тази методология. Изследвани са същноста и характерни особености в политика на Европейския съюз и Република България в областта на микро-, малки и средни предприятия. Изяснен е също така и въпроса за .микро-, малки и средни предприятия в условията на неустойчива външна среда . Приемам че така формулираната цел на дисертациония труд отговаря на разработката на доктората. Покрива изцяло същноста на извършената работа за аналитично изследване и прилагане принципите на лийн методологията. . Приложена е и добра последователност както по отношение на структурата, така и в насока на обхвата на информационния материал. Оценката ми е, че докторантът добре познава състоянието на проблема .

Съответствие на избраната методика на изследването и поставената цел и задачи на дисертациония труд

Методиката за изследване отговаря на изискванията свързани с използването на аналитична информация с теоретичнии постамовки за внедряване на лийн методологията. Добре са изследвани и анализирани

особеностите на съвременните условия, в т.ч. етапите за практическо и теоретично решение на проблема.

По този начин добре са формулирани и основните задачи, съдържащи същността на доктората. Добре са изяснени теоретикометодологическите аспекти на подхода за решаване на проблема ,через внедряване. Теоретически е обоснован изборът на подхода лийи с изискванията за неговото приложение в индустриалните фирми. Сполучливо са формулирани условията и възможностите за апробиране и прилагане на подхода в практиката. Правилно е формулирана последователността на реализацията на подхода и изискванията по отношение на условията за неговото приложение с очакваните ефекти. Сполучливи и приемливи са оценките и доказателствата както по отделни глави,така и като цялостно представяне.

2..Приноси на дисертациония труд

Приемам всички 5 приноси. Те са с научно приложен характер и се свеждат до доказване с нови средства на съществени нови страни в съществуващи научни проблеми и теории. Формулираните приоси са;

1.На основата на проучване на литературните източници иеволюционното развитие на теориите в областта на МСП е направен детайлен обзор на контекста, в който задълбочено се изследва въпросът за пригодността им МСП за внедряване на Лийн-производството.

- 2.Въз основа на проведения синтез на добрите практики приложими в МСП са изведени авторови разбирания за съвместимостта и приложимостта на съществуващите подходи и специфичните изисквания на МСП, както и опитът при внедряването на Лийн, като:
- -Направено е анкетно проучване сред българските обучителни фирми, обучаващи и внедряващи Лийн;
- -Направено е анкетно проучване сред микро-, малки и средни предприятия за причините, поради които те не са (или не биха) въвеждали инструменти на Лийн;
- 3. Направен е задълбочен статистически анализ на данните от двете анкети, който впоследствие е послужил за основа при разработването на методиката за внедряване на Лийн в български МСП;
- 4.Разработена е методика и алгоритми за внедряване на Лийн производство в микро-, малки и средни предприятия. За въвеждане на лийн-инструментите в тях са разработени съответните под-методики за внедряване на "5 Защо?", "Спагети диаграма", 5S, VSM, SMED, ТРМ, KIZEN:
- 5.Въз основа на усъвършенстваните съществуващи методики и с цел доказване приложимостта им, е направена апробация в българско

микропредприятие "Дарниа" ЕООД. За целта е направена диагностика на състоянието с помощта на VSM и "Спагети диаграма". Въведени са 5S и KIZEN като се доказват положителните резултати от внедряването им.

.Преценка на публикаците по дисертациония труд

От направените общо четири публокации преценявам, че всичките са свързани с доктората. Приемам че те са от проблематиката на доктората,

3.Мнение и бележки

Към така представения докторат нямам забележки: Не съм забелязал и да се използват чужди подходи, определения, взаимстван материал и други, които да бъдат отнесени и класифицирани към категорията "плагиатство".

Заключение

Окончателното ми заключение е положително и приемам доктората за завършен като му давам добра оценка.

В заключение предлагам на членовете на научното жури да присъдят на инж. Зинна Занкова Христова получаване на образователната и научна степен "Доктор" по Професионално направление: 3.7 "Администрация и управление"Научна специалност: "Организация и управление на производството"

Изготвил:		
/проф.д-р	инж.Димитър	Дамянов/

OPINION

on a dissertation

for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" in Professional field: 3.7 "Administration and management" Scientific specialty: "Production organization and management"

Author: Mag. Eng. Zinna Zankova Hristova

Topic: Methodical approach to implementing the principles of lean production in micro-small and medium-sized enterprises

Jury member: Prof. Dr. Eng. Dimitar Damianov

1. Relevance of the problem developed in the dissertation

Analytically, the development "Methodical approach for implementing the principles of lean production in micro-small and medium-sized enterprises" is modern and up-to-date in both applied and scientific way of research and analysis. From this point of view, the doctorate is useful and contains significant reserves in increasing its theoretical and practical effectiveness in terms of its scale, and also as an approach to solving specific production tasks of this nature. In this sense, the complex examination of the approach to implementing the principles of lean production in micro-small and medium-sized enterprises is a useful development.

2. Degree of knowledge of the state of the problem and creative interpretation of literary material

An in-depth study with a literature review of the contemporary challenges and requirements as to m micro-, small and medium-sized enterprises as well as the conditions for using this methodology. The nature and characteristic features of the policy of the European Union and the Republic of Bulgaria in the field of micro, small and medium-sized enterprises have been studied. The issue of micro, small and medium-sized enterprises in the conditions of an unsustainable external environment is also clarified. I accept that the aim of the dissertation, formulated in this way, corresponds to the development of the doctorate. It fully covers the essence of the work done for analytical research and application of the principles of the lean methodology. A good consistency has been applied both in terms of the structure and in terms of the scope of the informational material. My assessment is that the PhD student is well aware of the state of the problem.

3. Correspondence of the chosen research methodology and the set goal and tasks of the dissertation work

The research methodology meets the requirements related to the use of analytical information with theoretical statements for the implementation of the lean methodology. The features of modern conditions have been well researched and analyzed, including the stages for a practical and theoretical solution to the problem.

In this way, the main tasks containing the essence of the doctorate are also well formulated. The theoretical-methodological aspects of the approach to solving the problem through implementation are well explained. The choice of the approach is

theoretically justified with the requirements for its application in industrial companies. The conditions and possibilities for testing and applying the approach in practice have been successfully formulated. The sequence of the implementation of the approach and the requirements regarding the conditions for its application with the expected effects are correctly formulated. Assessments and evidence are satisfactory and acceptable both for individual chapters and as an overall presentation.

4. Contributions of the dissertation work

I accept all 5 contributions. T are of a scientifically applied nature and are reduced to proving with new means essential new sides in existing scientific problems and theories. Formulated contributions are:

- 1. On the basis of a study of literary sources and the evolutionary development of theories in the field of SMEs, a detailed overview of the context was made, in which the question of the suitability of SMEs for the implementation of Lean production was thoroughly investigated.
- 2. Based on the synthesis of the good practices applicable in SMEs, the author's understanding of the compatibility and applicability of the existing approaches and the specific requirements of SMEs, as well as the experience in the implementation of Lean, have been derived, such as:
- A survey was conducted among Bulgarian training companies training and implementing Lean;
- A survey was conducted among micro, small and medium-sized enterprises on the reasons why they did not (or would not) implement Lean tools;
- 3. An in-depth statistical analysis of the data from the two surveys was made, which subsequently served as a basis for the development of the Lean implementation methodology in Bulgarian SMEs;
- 4. A methodology and algorithms have been developed for the implementation of Lean production in micro-, small and medium-sized enterprises. In order to introduce the lean tools, relevant sub-methodologies for the implementation of "5 Why?", "Spaghetti diagram", 5S, VSM, SMED, TPM, KIZEN have been developed;
- 5. On the basis of the improved existing methods and in order to prove their applicability, an approbation was made in the Bulgarian microenterprise "Darnia" EOOD. For this purpose, a diagnosis of the condition was made with the help of VSM and "Spaghetti diagram". 5S and KIZEN were introduced, proving the positive results of their implementation.

5. Assessment of publications on the dissertation work

Of the total of five publications made, I estimate that all of them are related to the doctorate. I accept that they are from the problematic of the doctorate.

6. Opinion and notes

I have no objections to the doctorate presented in this way. I have not noticed any use of foreign approaches, definitions, borrowed material and others that would be referred to and classified under the category of "plagiarism".

Conclusion

My final conclusion is positive and I accept the doctorate as completed, giving it a good grade.

In conclusion, I propose to the members of the scientific jury to award Eng. Zinna Zankova Hristova receiving the educational and scientific degree "Doctor" in Professional area: 3.7 "Administration and management", "Scientific specialty: "Organization and management of production".

Prepare	d by:	 	 	
/Prof. Dr. I				